

PÈL & PLOMA ÉS EL PÒDCAST DEL MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA I BIBLIOTEQUES DE BARCELONA QUE FUSIONA ART I LITERATURA.

A cada episodi, un autor proposa un text propi, inspirat en una obra d'art del Museu, que és el punt de partida d'una conversa relaxada sobre la literatura, l'art i la vida en general.

A continuació podeu llegir un extracte del conte "Els meus tancs", de **Carlota Gurt**, que l'autora relaciona amb l'obra *Feu tancs... tancs... tancs...! que son els vehicles de la victòria*, de **Martí Bas**.

Els meus tancs

El primer tanc me'l van regalar els pares fa dècades per córrer pel pati de casa. Era vermell i tenia una por-teta que fins amb la meva escassa estatura m'obligava a arrupir-me tota jo per entrar-hi. Rere les erugues de mentida s'hi amagaven quatre rodes. Jo m'asseia a la cadireta negra, i mentre feia avançar el cuirassat de plàstic amb les passes deficients que em permetia el forat massa petit del terra, maniobrant entre els pins i parant compte de no esclafar-li les petúnies ni els pensaments a la mare, mirava per la falsa escotilla: una imatge rectangular en moviment, el món abasta-ble, una tele que enfocava només allà on jo la duia.

Però els pensaments de la mare ja naixien esclafats. Quan ets petita creixes de pressa; les sabates, els pantalons, la vida, de seguida et queden estrets, curts, com el tanc, dins del qual jo semblava una nena infla-da, massa grossa per cabre-hi. Amb una contorsió houdiniana encara aconseguia entaforar-m'hi, sem-pre fent-me alguna rascada als lloms o als bessons amb les vores mal polides. Va ser l'estiu que vaig convèncer la mare que em deixés anar fins al forn de la cantonada.

Obria la reixa de la finca i baixava la rampeta amb el carro de combat, frenant com podia amb els peus, amb por de perdre el control i acabar sense voler al mig de la calçada en el precís moment que passaria un camió de gran tonatge i em deixaria allà trinxada. Pel carrer només veia les cames dels transeünts. Sandàlies amb ungles pintades, empenyes cobertes de pèl, dits grossos botits i vermells talment els haguessin fotut una martellada. Elaborava teories sobre els seus propietaris, com si mirar-los els peus em revelés més co-ses que les seves cares idèntiques torrades per l'agost.

Aparcava a la porta del forn i sortia del vehicle amb posat altiu, pensant-me que era l'enveja d'un món que no coneixia els tancs. Després tornava cap a casa amb la barra de pa despuntant per l'escotilla com un canó a punt de disparar.

Aleshores encara no hi havia enemics.

Va ser en l'època del tanc vermell que, segons assegu-rava el pare, una nit em va trobar dormint amb els ulls oberts. Igual que un tauró, repetia amb orgull, com si en el moment d'engendrar-me m'hagués inoculat esotèricament en l'ADN la seva dèria. Després, em va explicar altre cop que els taurons no paren de nedar ni quan dormen.

-¿Saps què els passa si paren?

I jo ho sabia, esclar, perquè ell mateix m'ho havia dit desenes de vegades, igual que m'havia repetit tot allò que els taurons no tenen parpelles. Jo o no podia parar d'imaginar persones desparpellades, condem-nades a mirar -a mirar-ho tot, a mirar sempre-; sentenciades a morir amb els ulls oberts. Somiava que el pare era metge i la gent anava a la consulta per des-parpellar-se. Ell els rebia amb somriures i tisores bruts, i els retallava la pell sobrant perquè poguessin anar pel món amb la mirada esbatanada, però no els feia un tall net, semblava que els haguessin estripat la pell com s'estripa amb deficiència un paper de regal. Lla-vors no m'adonava de fins a quin punt fer recerca so-bre esquals des de Barcelona era un succedani per al meu pare, que no havia tingut el coratge de marxar del país per fer carrera. *Tener agallas*, en diuen en cas-tellà. No, el pare no tenia brànquies, però somiava amb tenir una cria de tauró.

Anys més tard, a l'institut, quan ja anava amb el blin-dat d'alumini, el professor d'història ens va explicar que a la Segona Guerra Mundial Rússia havia fabricat vuitanta mil tancs. Vuitanta mil. Bellesa a manta. Jo mirava per la finestra de la classe i intentava visualit-zar tots aquells milers de blindats en fila índia. Calcu-lava que farien cinc-cents seixanta quilòmetres com a mínim. Una muralla russa feta de canons, des de la porta de l'institut fins a Grenoble, on el pare anava cada juliol per reunir-se amb el grup de recerca, amb aquells trenta acadèmics que parlaven de peixots en-tre muntanyes, a centenars de quilòmetres de l'oceà. I la mare i jo, al darrere, com qui du una bola de ferro lligada al peu, segant-li el turmell. Ens passàvem un mes allà, pujant massa sovint al telefèric per visitar una fortalesa que haurien pogut enderrocar amb dues ridícules canonades d'un T-34.

Quan en tornàvem, les flors de la mare eren mor-tes i es passava el que quedava d'estiu replantant les lantanes, les alegries, els clavells de poeta. Però ni així.

Van ser uns anys de dures maniobres. Els enemics apareixien aquí i allà, m'encerclaven i se'm ficaven per les escotilles, per les esclertes, per l'embocadura del canó. Embocades a cada cantonada. Jo o els deia que em nas-sos una cosa d'un altre món. I ells vingia de no, que quina fal-lera, nena, amb això dels tancs, i que si vols et comprem una vespino com a tota la canalla de la teva edat. I l'enemic tirant-me granades per les es-querdes que s'havien anat obrint al blindatge de paco-tilla, ara ja del tot deformat; alumini, on vas a parar! Com més me'l mirava, més sospitava que m'havien pres el pèl, allò tan abonyegat no podia ser de metall. Semblava de plastilina.

Com que els pares no volien, me'l vaig comprar jo soleta l'estiu que em vaig esllomar servint sangries i cloïsses a la marinera, tot arrencant propines amb la desimboltura efervescent dels divuit, i també, esclar, amb els pits dels divuit: els pits que, igual que els tancs, no es poden camuflar perquè les càmeres tèr-miques tot ho detecten, fins el carro de combat més petit tapat per la vegetació més espessa. Encara que et possessis rere un matoll, la termografia et veia els pits, el cul, el cony. No hi havia escapatorià.

Wolframí, vaig exigir al venedor, i em va portar aquell carro formidable, tan lluent que per poc no ens quedem cecs, i l'endemà ja corria per l'aparcament de la universitat; hi havia d'arribar al punt de les vuit per trobar lloc. A l'hivern vaig derrapar per camins de neu; de tant en tant xocava amb algun avet i sentia com queia. Bum. A la primavera me n'anava de les festes i al meu darrere deixava un arc iris de pètals ai-xafats. Els ocells s'apartaven al meu pas i se'm cagaven a la carrosseria.

© del text, extracte del conte "Els meus tancs", de Carlota Gurt, inclòs dins del llibre *Biografia del foc* publicat el 2023 a Proa.